

A

6026

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

ბუნების მეცნიერებების ფაკულტეტი

მამარ დვინის ასული ანდრეასიანი

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებელი დისერტაციის

ა ა თ რ ე მ ე რ ა ტ ი

"აკაკი წერეთლის შემოქმედებითი პროფესის
მავნიტურებები"

საპეციალმა 10.07.63 - საბჭოთა კავშირის ბაზმა
ღიგუანაძე.

თბილისი - 1996 წ.

ნაშრომი შევსრულდა ივ. ჭავჭავაძის სახელობის შობილის სახელ-
მწიფო უნივერსიტეტის ახალი ქარხნული ღებრაქტორის ინსტორიის კახედრატზე.

მეცნიერ ხელმძღვანელი:
გიორგი გორი მუნიციპალიტეტის დირექტორი, მეცნიერების დამსახურებული
მოღვაწე, არაფორი პრ. დ. კახეიძე

ოპერატიული თანამშრომლები:
გიორგი გორი მუნიციპალიტეტის დირექტორი, მეცნიერების დამსახურებული მო-
ღვაწე, არაფ. ა. ე. ჩაჩიბაია

გიორგი გორი მუნიციპალიტეტის კანდიდატი გ. გ. გავრთაძე
სამეცნიერო ინსტიტუტის - მეცნიერებათა აკადემიის მ. რუსთაველის სახე-
ლობის ქარხნული ღებრაქტორის ინსტიტუტი

დათვა შედგება 28 / xii 1990 წ. 12 სთ-ში.

შობილის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ გიორგი გორის მეცნიერ-
ებათა დირექტორის საბუღალტრო ხარისხის მიწოდების უფლები 575374
სამეცნიერო-სამეცნიერო საბუღალტრო

(38628, შობილის, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 1)

დინარდების შევსება გავრთაძე შობილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
შობილითაში

სამეცნიერო-სამეცნიერო საბუღალტრო 29 / xi 1990 წ.

სამეცნიერო-სამეცნიერო საბუღალტრო
გიორგი გორი მუნიციპალიტეტის
დირექტორი, არაფორი პრ.
გ. გავრთაძე

შესავალი

შობილის საქმიანობა. აკაკი წერეთლის შემოქმედებით ინსტორია უფრო-
ბით ახლა შესწავლილი. შემოქმედებით ინსტორია სწავლებს რუსულ მწერ-
ლის ცალკეულ ნაწარმოებთა შექმნის ინსტორიას (ანთ გვიხმარება შემოქ-
მედებით პროცესისთვის თვალის გადგენების საშუალებით უფრო ღრმად ჩა-
მწვდომ ნაწარმოების ჩანაფიქრს) ასევე, იმ ზოგად თავისებურებებს, რაც
დამახასიათებელი იყო მწერლისთვის ნაწარმოების შექმნის პროცესში (ანთ
თავსებთ წარმოადგენას მწერლის ბიოგრაფიის ამ მტკაღ მნიშვნელოვან მხა-
რებზე).

შემოქმედების ინსტორიის მტკაღ მნიშვნელოვან ნაწილად მიგვაჩნია ის,
რომ იგი სწავლებს არა მარტო ცალკეული ნაწარმოებების ხედნაწერებს და
ვარისებებს, არამედ ერთ ნაწარმოებთან მიერთში თემათა, მოტივთა, სა-
ხედა მოგზაფიის ფაქტებს, მისი საშუალებითაც გვიხმარება შევსაწავლთ
ის, რას იმეორებს მწერალი მთელი შემოქმედების განმავლობაში, რა არის
მისთვის მყარია, არსებიათ, მუდმივია, უცვლელი, ე. ი. მისი პიროვნება და
მწვდომ გამომდინარე საზიაროს ხილვის გვარობა, მისი ღრმებუღებთა სა-
ზიაროს, საზიაროს მხატვრული სტრუქტურა.

აღნიშნულ ნაშრომში შემოქმედებით ინსტორიის ამ უკანასკნელ სვერის
ში გვიხმარება უზრალად, გვიხმარება ჩვენს მიერ ამ სვერში მიხრებულ სა-
ზიაროს მხატვრულ მოღვლს აღმოჩენის გზებზე მიუთხარებლად. ამჟამად, ჩვენ
აკაკის შემოქმედებით პროცესის უფრო აღწერილობითი, გრძობითი, ბიოგ-
რაფიული მხარით ვართ დაინტერესებულნი და არა აზროვნების შინაგანი კა-
ნონით, რაც ცალკე კვლევის საგანია და გარკვეულწილად შესწავლილია
ჩვენს მიერ.

კვლევის მიზანია გამოვკვეთთ ის ძირითადი თავისებურებები, რასაც
მწერალი ამჟამად უზრალად ნაწარმოების შექმნის პროცესში. კერძოდ,
როგორ მიმდინარეობდა მისი შემოქმედებით პროცესის, სამი ეტაპი: მასა-
ლის დაგროვება, ინსტიტუცია და განხორციელება.

კვლევის მასალას წარმოადგენს აკაკი წერეთლის 15 ტომული, 1940
წელს გამოცემული საიუბილეო კრებული, ღებრაქტორის მატრიკა 3-4, მხ. 1
1942, სადაც მოთავსებულია აკაკის ახლებული მოგონებების უმეტესობა.
ცალკე, მიმუარულ ღებრაქტორაში გაფანტული ზოგი სხვა მოგონებთაც უსა-
რგებლობთ. აქვეა თვითმყარული სხვადა დაკვირვებები, მოგონებები, ავტო-
რის ხედნაწერები, რომლებიც ინახება აკად. ი. კვცილიძის სახელობის სვე-
ნაწერთა ინსტიტუტში, ღებრაქტორის მუზეუმში, ქუთაისის ნ. ბერძენიშვი-
ლის სახელობის ენოგრაფიულა მუზეუმის კრთულა-ღებრაქტორთა განყოფილებაში.